

NOVA DOBA

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglasi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust.
Posamezna številka stane 1 Din.

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, I. pritličje. Telef. 65.
Upravništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Račun kr. poštnega čekovnega urada št. 10.666.

Angleški parlament.

Te dni se je sestel angleški parlament, da izvoli svojega predsednika. Mož, ki bo predsedoval parlamentu mora biti politik, ki bo užival zaupanje pri vseh strankah spodnje zbornice; zahteva se od njega, da je verziran v stoletni zgodovini angleške zbornice. Dosedaj je bil predsednik zbornice poslanec Whitley.

Predsednik angleške zbornice ima največji upliv, ker je čuvar parlamentarne morale, ki se je tradicionalno v teku stoletij oblikovala. Čeprav nosi ime govornika (Speaker) je njegov nalog, da molči.

Predsednik angleške zbornice sme le v najnujnejšem slučaju popolnoma kratko govoriti. Poslanec, ki se pregrešijo zoper disciplino, sme opozoriti le z besedo: »K redul!« Ima svoj privilegij, namreč med tem ko se ne sme nobenega člana parlamenta poklicati z rodbinskim imenom, ima predsednik pravico, vsakega poklicati z njegovim meščanskim imenom. Vsak poslanec se kliče z imenom njegovega volilnega okraja.

Zanimivo vprašanje nastaja, kako se bodo znašli delavski poslanci v teh staroveških navadah. Že stoletja je navada, da kralj pristaše vladne stranke povzdigne v plemeniti stan in tako omogoči sprejem v zbornico lordov. Tako bo sedaj nekaj navadnih delavcev, izvoljenih v nov parlament, imenovanih za bodoče lorde in člane zgornje zbornice. Ramsay Macdonald pri tem ne bo delal težko in zahteval, da se imajo delavski zastopniki podvreči tradicionalnim navadam. K privilegijem večinskih strank spada tudi, da smejo nekateri člani imenovati njihove žene in hčere za dvorno službo v spremstvu kraljice. Socijalisti se hočejo prilagoditi tem dvornim ceremonijam ter hočejo nekaj od svojega političnega in gospodarskega radikalizma odnehati, da le dosežejo svoj smoter.

Pomen hmeljarstva v Jugoslaviji.

V Jugoslaviji, in sicer v Bački in Sloveniji (Savinjska dolina), pridelujemo hmelj, ki je v inozemstvu posebno radi njegove lep barve zelo priljubljen. Ker je uporaba našega hmelja v

domaćih pivovarnah majhna (približno 2000 meterskih stotov napram produkciji, ki znaša 15.000 do 16.000 meterskih stotov), smo navezani na izvoz našega pridelka.

Nakup našega hmelja oskrbujejo v deželi domači in tuji kupci, ki imajo letne in desetletne zveze z največjimi češkimi, zlasti pa z najpomembnejšimi nemškimi svetovnimi izvoznimi tvrdkami. Okoliščini, da je hmeljska trgovina v Jugoslaviji prosta in neomejena, se imamo zahvaliti, da se naš produkt na svetovnih trgih pospeši in se bo dobičkanosno hmeljarstvo razvilo in povečalo. Izvoz hmelja tvori vsako leto zelo zaželjeno aktivno postavko v naši trgovski bilanci, tako n. pr. letos, ko so bile cene zelo visoke, se je izkupilo za iz Jugoslavije izvoženi hmelj kakih 155—160 milijonov dinarjev.

Okoliščina, da so se zlasti letos, ko so bile cene zelo visoke, potrebovale velike svote v dinarjih za izplačevanje kupljenega hmelja, je precej pripomogla, da se je naša valuta v inozemstvu podpirala, da celo dvignila. Poleg tega so nam dotekale za časa nakupovanja hmelja velike svote v zlatih devizah, kar je z veseljem pozdravila naša industrija in trgovina.

Naši glavni odjemalci so nemški hmeljski trgovci, katerim se pošilja hmelj v originalnem stanju, deloma pa tudi konserviran. Svetovne izvozne tvrdke konservirajo hmelj po želji in navadi posameznih dežel, ki uvažajo hmelj ter pošiljajo naš pridelek med drugimi v Avstrijo, na Madžarsko, v Italijo, Nemčijo, Češkoslovaško, Holandijo, Škandinavijo, Turčijo, na Japonsko, Rumunijo, Kino, Francijo, Belgijo, Avstralijo, Južno Ameriko itd., kakor tudi v belgijske, angleške in francoske dominijone.

Hmeljske cene so vsako leto različne in se ravnajo v glavnem po hmeljskem pridelku na Bavarskem in v Češkoslovaški. Kakor hitro je v teh deželah slaba hmeljska letina, kakor je bila slučajno letos, so cene v istem letu visoke, če je pa v merodajnih hmeljskih pokrajinah: na Bavarskem in v Češkoslovaški dobra ali bogata hmeljska letina, ostanejo cene navadno nizke. Za določitev hmeljskih cen igra pač veliko vlogo potreba kakor tudi ponudbe in zahteve, vendar niso merodajne, ker nam manjkate dve najvažnejši deželi, ki sta navadno dobivali veliko hmelja, tako: Severna Amerika,

kjer je vsled prepovedi vživanja alkohola in varenja močnih piv konsum tega produkta padel na $\frac{1}{10}$ — $\frac{1}{15}$ predvojnje produkcije ter Angleška, katera je prepovedala od leta 1919 uvoz kontinentalnega hmelja. Razun tega imamo napram letu 1914 manjšo produkcijo, ki pa ne odtehta izpadka dežel, ki so naročevale hmelj.

Želeti bi bilo, ako bi vlada ta za nas tako važen hmeljski izvoz s tarifnimi naredbami pospeševala. Hmelj je blago, ki zavzema precej prostora in se ga ne more v normalni 10 tonski vagon več naložiti kakor 2500 do 2800 kg bruto, plačati pa je treba vozarino za najmanj 5000 kg. Hmelj spada v višji tarifni razred in z drago vozarino potuje skozi Avstrijo na Češkoslovaško oziroma v Nemčijo, kar je v cenejših letih velika ovira za izvoz. Dobro bi bilo, da se olajša naš hmeljski izvoz, upoštevati pri težah do 3000 kg samo efektivno težo in uporabljati nekoliko nižjo postavko za vozarino, pri avstrijski vladi pa posredovati, da nam dovoli za naše tranzitno blago iste olajšave. Navedeni razlogi so zato važni, ker imamo premalo specialnih vagonov, da bi lahko vagon faktično izrabili za polno vplačano težo.

Politične vesti.

Sporazum z Italijo je sklenjen v obliki konvencije, ki obsega pet ali šest členov. Italija in Jugoslavija se obvezujeta k vzajemnemu stremeljenju, da se v Evropi vzdrži red in mir na podlagi mirovnihih pogodb. Za ohranitev tega stanja se obe državi zavežeta skrbeti v slučaju potrebe tudi z oboroženo silo. Gospodarski odnošaji se uredijo s posebno pogodbo. Glede reške luke je določeno, da ima služiti interesom obeh držav. Korekture mej se določijo, da pripade vsa reška okolica nam, Italiji pa ostane le železnica in cesta ob obali, tudi meja pri Planini se popravi nam v prilog. Italija je tudi pripravljena razpravljati o vprašanju manjšinskih pravic za naše rojake v Primorju. Dr. Ninčič je podal na seji ministrskega sveta 14. tm. obširno poročilo o konferenci Male antante zlasti o sporazumu z Italijo. Naš zunanji minister smatra, da je doseženi sporazum za nas ugoden. Za enkrat vidimo, da je Italija pri tem pridobila, mi pa zgu-

natakarica pozorno.

»Ne: ampak izgubil sem ga«, odgovoril ji je Iskra brezbrizno.

»Kak pa je bil?« izpraševala je dalje.

»No, čemu to?«

»Ker bi pač rada znala«, rekla mu je tjavendan natakaraica in se mu smehljala zapeljivo.

»Trak je bil z zlatom in srebrom pretkan, vanj je bil vdelan monogram F. B., in na njem je visel tolar.«

»Vjema sel« ušlo je Lizi preko ustnic, in ker jo je Iskra pogledal začudeno, je pristavila naglo: »Pač se je moralo lepo vjemati, pač je moralo biti lepo!«

Vsedla se je k Iskri za mizo in se navidezno udajala njegovim neotesanim nežnostim. V resnici pa ga je opazovala natančno in, ko je odšel, poklicala je takoj Seljakovo gospo k sebi.

»Čujtel« vprašala je gostilničarko, »kdo pa je bil oni človek, ki gre baš tam doli po cesti? Ali morete sploh trpeti, da zahaja tak kaznjenev v vašo gostilno?«

»Za božjo voljo!« zavpila je prestrašeno Seljakovka. »Kaj ste rekla? On je vendar trgovec Iskra, najuglednejših meščanov eden!«

bili. Bodočnost bo pokazala, ali bo to v našo korist.

Sporazuma v Beogradu se ne veselo. Podrobnosti o sporazumu z Italijo povzročajo v Beogradu vznemirjenje. Vedno bolj prihaja na dan, da je odgovornost, ki jo je prevzela vlada z italijanskim aranžmanom naravnost katastrofalna. Vlada poskuša prevaliti del odgovornosti na rame vseh strank. Položaj enostranskega plemenskega režima postaja vedno težavnejši. Ljuba Davidović je bil v avdijenci pri kralju in mu je obrazložil celotni položaj.

Sporazum z Italijo se podpisuje. Mesto Pašiča, ki je slabega zdravja, je določen dr. Ninčič, da se poda v Milan ali Rim na konferenco z Mussolinijem, po kateri bo sporazum podpisan. Italijanska vlada pritiska, da se izvrši podpis še pred 28. januarjem. Podrobna razmejitvena vprašanja med Jugoslavijo in Italijo se že rešujejo. Jugoslavija dobi med drugim nekaj sel severno od Reke in otoka Lastovo in Sušac.

Iz nedeljske seje ministrskega sveta. Na tej seji se je govorilo o po- višanju uradniških draginjskih doklad. Za upokojenje je bil načelno dovoljen znesek 60 milijonov dinarjev, za uradnike pa se še ni nič definitivnega sklenilo. Glede likvidacije pokrajinske uprave v Ljubljani računa vlada, da bi se mogle razpisati oblastne volitve konec februarja ali začetkom marca.

Mala antanta in Velika Britanija. Daily Telegraph poroča, da so posvetovanja Male antante imela za posledico rešitev zunanje-politične enotne zveze. Sporazum med Jugoslavijo in Italijo naj bi bil uspeh Angleškega namena, priklopiti Jugoslavijo, Rumunijo in Poljsko angleškemu koncernu. Kakor vse kaže, ne nameravate Jugoslavija in Rumunija priznati še tako hitro sovjetske Rusije.

Na Poljskem nekaj kuhajo. V Varšavi je bilo v nedeljo aretiranih 14 članov neke tajne fašistovske organizacije. Med aretiranci je nekaj generalov in visokih osebnosti. Aretacija ima popolnoma politično ozadje in jo je odredil generalni štab. Gre tukaj za obnovenje monarhije.

Italijansko časopisje se veseli. Italijanski listi pišejo sedaj le o sporazumu z Jugoslavijo in ne govore več o konferenci Male antante. Pogajanja z italijanskim odpravnikom poslov ter med Pašičem in Ninčičem so se vršila

»Bodil« odvrnila je mirno Liza. »Toda jaz ga poznam v povsem drugi luči.«

»Kaj mislite s tem reči?« Vprašala jo je vdova še vedno začudena.

»Povedala vam bom vse, kar znam«, odgovorila ji je odločno natakaraica. »Zdaj ko ni gostov, je za to najlepša prilika.«

Prijela je gostilničarko za roko, odvedla jo je za točajnico in ji pripovedovala nad eno uro. Seljakovka je od časa do časa sklepala roke nad glavo, marsikaka skrivnost one usodne noči, ko je privozil njen smrtnoranjeni mož domov, postala ji je jasna, in obe ženski sta se posvetovali, kako naj bi najboljšo dokazali nedolžnost ubogega ubežnika.

X.

Ko se je vrnil Iskra domov, je med preklinjanjem in godrnjanjem preiskal vso hišo. Pa pri vsem trudu ni mogel najti svoje žene; Klare ni bilo nikjer. Svojih sosedov pa si ni upal vprašati po ženi, saj je vedel, da bi mu ne dali pravega odgovora, četudi bi znali za to.

(Dalje prih.)

H. M. — Al. Peterlin Bätog: [14

Skrivnost mrtveca.

Kriminalna povest.

Ko je vstopil v gostilnico, mu je Vrtnikova Liza obračala hrbet. Ali obrnila se je takoj, ko je voščil Iskra »dober dan« in naročil steklenico piva. Ta hripavi, prav posebno votlo doneči glas je morala že kdaj slišati — In res! Ko mu je pogledala v obraz, je skoro odskočila. Isti ostrí pogled, orlov nos, prutiljena postava, vse jo je spominjalo na nekega znanca. Seve, ta nosi šestinasto brado in oni je bil gladko obrt! In vendar! Lahko bi prisegla na to!

Trgovec je opazil njeno osuplost, a mislil je, da je temu vzrok njegova nenavadna zunanost, kakor že često, in se še malo ni brigal za to.

Prinesla je pivo ter ga postavila pred njega. Objeti jo je hotel čez pas, a ona mu je zabranila jezno, češ: »Pustite me! Nisem tu, da bi že vsak babjek si brisal prste ob me!« Obenem je iztegnila desnico kakor za klofuto. Iskra se je ujezil.

»Sevel!« siknil je strupeno, »take devičice je treba prej nagraditi, da postanejo krotke! Saj se poznamo!«

Pogledala ga je prezirljivo.

»Veste, s čemur me hočete nagraditi, mora biti pač kaj posebno pametnega!« Zasmejala se je glasno in porredno.

Tudi Iskra je skremžil zahuljeno obraz. »Ako mislite, da sem ubog, se motite«, dejal je in pomežikal zvit.

»O pač, da imate denar, verujem«, zavrne ga mirno natakaraica, »a to ne učinkuje vedno namer!«

Iskra si je mel zadovoljno roke. Gotov si je bil zmage.

»Res, denar tudi še ni vse«, rekel je prežeče. »Toliko lepih reči je še, ki si jih počeli deklisjo srce. Mal spominček. In kaj je na tem?«

»A biti bi moral res nekaj posebnega!« pošalila se je veselo Liza. »Recimo, prava redkost!«

»Dejmo! Kak redek denar?« nadaljeval je on nemoteno in se trudil, da bi se skazal velikodušnega. »Imel sem ga; bil je tolar Marije Terezije. Neka posebnost, kakor morda veste.«

»Seveda vem!« mu je odgovorila hitro in hlinila veliko zanimanje. »Torej, tak tolar ste imeli tudi vi?«

»Da; tolar z obeskom«, hvalil se je trgovec, »pa pustimo zdaj to! Imam še drugačne redkosti!«

»Ali ste ga prodali?« vprašala je

po večini tajno, prihajal je po poročilu »Jutra« tajno k obema na dom. Kako so sestavili pogodbo smo že poročali, le da bi naša država imela od tega kaj korist.

Radičevci med seboj. Radičevci so na seji 13. tm. razpravljali o političnem položaju. Na zborovanju se je pojavila močna opozicija, ki je izražala veliko nezadovoljstvo z dosedanjo Radičevo politiko. Radičevcem vremena morda vendar bodo se zjasnila.

Gledališče.

Celjsko mestno gledališče. Ker bodo v kratkem odpravljene nedostaki pri električni luči, se uprizori še ta teden popularna družinska komedija Br. Nušiča »Svet«, ki se uprizorja stalno na vseh velikih gledališčih in je prevedena tudi na več jezikov. V glavnih vlogah nastopijo ga. dr. Kalanova in g. Janko, v drugih večjih pa gg. Mirnikova, Vrbachova, Jurmanova, Zorkova, Založnikova in Danuševa, gg. Zorman, Pfeifer in Novak. Režira g. Vekoslav Janko. Več o igri sami prinesemo prihodnjič. — Za nedeljo popoldan je projektirana tudi zaželjena otroška igra »Zakletni trinček«, v režiji g. Pfeiferja. — Da bo ustrezno tudi vsem glasbo-ljubečim, se uprizori v kratkem povsod priljubljena opereta »Mamzell Nitouche«, ki jo baš sedaj igrajo v zagrebškem operetnem gledališču. V mariborskem gledališču je bila na repertoarju tri sezone in več sezon v Ljubljani itd. — Gg. pevci in pevke! Pri opereti »Mamzell Nitouche« rabimo več dobrih pevk in pevcev ter vabimo iste k sodelovanju. Vaje začnemo že ta teden. Gg. pevci in pevke naj se blagovolijo zgledati v četrtek, dne 17. tm. od 7. do 8. ure zvečer na odru mestn. gled. pri g. Vekoslavu Janku, režiserju dotične operete.

Mestno gledališče. V petek 18. tm. se vrši v mestnem gledališču premijera Br. Nušiča »Svet«, družinska komedija v 4 dejanjih. Predstava za B.

Celjske novice.

Redni sestanki članstva JDS v Celju. se vršijo odslej vsak ponedeljek in vsak četrtek ob osmih zvečer v rudični sobi Narodnega doma. Ker so v razpravi važne politične in nacionalne zadeve opozarja predsedstvo vse članstvo, da se sestankov redno in v velikem številu udeležuje. Za člane odbora in strankine zastopnike v občinskem svetu celjskem je udeležba obvezna.

Sportni ples, ki se je vršil pod pokroviteljstvom narodnih dam v vseh gornjih prostorih Narodnega doma, je potekel nad vse sijajno. Jestvine in izborna kapljica se je nudila po primeroma nizkih cenah. Upamo, da je čisti dobiček precejšen in bo sportnemu klubu pomagal do intenzivnejšega dela.

II. sportni ples S. K. Celje je moralno in gmotno uspel nad vsako pričakovanje. Zahvala gre vsem, ki so sodelovali, darovali in posetili to prirediteljev — v prvi vrsti pa celjskim narodnim damam: gospo dr. Kalanovi, Logarjevi, Mirnikovi, Natkovi, Radičevi, Ravnikarjevi, dr. Schwabovi, Šuputovi in Zorkovi; gospodičnam Hraševčevi, Mirnikovi, Natkovi, Peternelovi, Ravnikarjevi, Rapotčevi in Schwabovi, ki so vse brez izjeme z veseljem prevzele težko nalogo izgladiti našemu mlademu sportu pot v širšo javnost. Nadalje vsem darovalcem, ki niso štedili in s tem dokumentirali svojo naklonjenost komaj razvijajočemu se sportu. Upamo, da so se posetniki razšli zadovoljni in židane volje ter da vsakemu ostane II. sportni ples v najboljšem spominu. Bodí na tem mestu vsem, osobito darovalcem in damskemu komiteju, izrečena za njihov trud in požrtvovalnost najiskrenejša zahvala.

Seja celjskega občinskega sveta se vrši danes v sredo 16. tm. ob 19. uri. Na dnevnem redu bodo poročila posameznih odsekov in volitev članov v stanovniško komisijo in razsodišče.

Tvornica za kovinasto posodo pri Sp. Lanovžu v Celju, dosedaj last g. Pertinača, je prešla v roke delniške družbe. Obratovanje se vrši hkrati v istem obsegu. Dosedanji posestnik je solastnik z gotovim deležem.

Piesna veselica v prid Dijaški kuhinji v Celju se nepreklicno vrši v soboto, dne 19. januarja 1924 zvečer

v vseh spodnjih prostorih Narodnega doma. Še enkrat se cenjeno občinstvo k prireditvi, katere čisti dohodek je namenjen v dobrodelni namen, vljudno vabi. Za dobro jed in pijačo ter vsakovrstno zabavo, kakor tudi razsvetljava je preskrbljeno.

Prenočilo je v noči od torka na sredo v hotelu Žumer 5, Union 7, Pošta 10, Evropa 10 in Balkan 4 tujci.

Občni zbor »Organizacije jugosl. nacionalistov v Celju«, se vrši v soboto, dne 19. januarja 1924 ob 8. uri zvečer v mali dvorani Nar. doma s sledečim dnevnim redom: Otvoritev po predsedniku. Poročila funkcionarjev. Volitve. Slučajnosti. Za članstvo udeležba dolžnost. Nečlani na občni zbor nimajo dostopa in s tem popravljamo zadnjo, pomotoma objavljeno vest.

Odbor.

Volitve v cenilne komisije. V nedeljo, dne 20. tm. se vrše nadomestne volitve v cenilne komisije za dohodnino v času od 7. do 13. ure. Volilni upravičenci, stanujoči v mestu Celju, volijo v uradnih prostorih davčnega okrajnega oblastva, oni iz okolice pa pri davčnem uradu v Celju. Prvi volijo po dva člana in dva namestnika, drugi pa po tri člane in tri namestnike.

Dotični gospodje, ki so v nedeljo, dne 13. tm. pop. pri Grenadirju pomagali nekemu možu s palicami uloviti malega bežečega dečka, se naprošajo, da pustijo naslov do četrta v uredništvu.

Nočno službo ima ta teden lekarna »Pri Orlu«.

Iz zdravniške službe. Na zdravniško prakso je resigniral Poljak dr. Barth, ki se je tekem vojne naselil v Celju in vršil vojaško zdravniško službo. Po preobratu je bil praktični zdravnik za ženske bolezni.

Sklep I. šolskega poluleta 1924. Višji šolski svet je odredil, da se konča prvi semester na vseh šolah v Sloveniji v četrtek 31. januarja 1924. II. semester se prične v ponedeljek, 4. februarja.

V Celju je bil ukraden preteklo noč novi pisalni stroj »Underwood« št. 1.639.578. Varnostna oblast prosi, da se intenzivno po njem indagira.

Dopisil

Mozirje. Klerikalni dopisun iz Mozirja očita v »Slov. Gospodarju« št. 2 bivšim naprednim obč. odbornikom sramoto, pozabil pa je na svoj klerikalni »Fiks« na katerem visi največ sramote, zavisti, nagajivosti, osebnosti in osebnega sovraštva do soobčanov. Da je od leta 1921 semkaj t. j. od časa zadnjih občinskih volitev zmanjkalo v tisti veliki kleti pijače, v blagajni denarja in v »Ultra klerikalnem« taboru pa »Gratis cigar« za obsipavanje volilcev, mu mi kaj radi verjamemo in stem to tudi v polnem obsegu potrjujemo. Kočija za prevažanje onemoglih občinskih starčkov na volišče, pa če je med tem še niso »zarabili«, — je baje klerikalcem še na razpolago, le »Paradnih konj ni več v Mozirju.« Da so vložene za predstoječe obč. volitve tri kandidatne liste, je resnično in sicer prvo predlagajo mali obrtniki in delavci, drugo narodno gospodarska stranka, katera si je nadela v gospodarskem pomenu ime in tretja pa nosi krinke SLS. z namenom dalje voditi boj osebnosti in osebnega sovraštva napram soobčanom. V klerikalnem taboru se baje skrbno pripravljajo, da s tem večjo slovesnostjo proslavijo svojo polomijo pri teh volitvah, vršile se bodo na pustni terek slovesne pojedine divjačine, vršijo se že velikanski lovi in vabijo spretni lovci špecijelno na ververice, ter imajo baje že veliko število te zverine nastreljene. Radovedni pa smo, pokažejo li naši klerikalci dotičnemu naprednjaku kateri je leta 1921 edini pripomogel do izvolitve dveh klerikalcev v predsedstvo obč. odbora kakšno hvaležnost vsaj stem, ga ne prezro povabiti na pojedino veveric, kajti le njemu se imajo zahvaliti na tej izvolitvi, opazi se pa skrajna ne-hvaležnost naših klerikalcev, in dokler se ta grešnik do cela ne spreobrne in ne spokori, ga niti na svojo listo ne marajo sprejeti. Gojenje osebnosti, zavisti, nevoščljivosti in sovraštva, pa prepuščamo dopisniku »Slov. Gospodarja«, s toplo željo in priporočilom, da si pusti vse te lepe lastnosti svojega telesa patentirati, mi pa bomo se zavedali, kam damo dne 20. prosinca

svoje glasove. Parola »bela peč« tudi ne bo več držala. O izzidu volitev in slovesni pojedini veveric bomo poročali.

Senzacije v Št. Jurju ob Juž. žel. Slaboten deček Čepin je šel 5. tm. pri hudem mrazu, bilo je 20° C pod ničlo v šolo. Ker pa ni znal računati mu je g. učitelj Muršec mirno rekel, da se bo učil po šoli; mislil si je, da bode tako deček še več pridobil, ker je prišel ob takem mrazu tako daleč. Z njim so ostali še 4 dečki. Ker pa g. učitelj poučuje telovadbo v 5. razredu ni mogel sam nadzorovati otrok, zato je vprašal učence kateri bi smel paziti, bodo li dečki pravilno računali ali ne. Javilo se jih je več, za paznika je ostal najpridnejši. Učitelj je odšel v 5. razr. Po 1 urni telovadbi je prišel nazaj, da izpraša otroke. Usoda je hotela, da je začelo tretji Čepina. Učitelj je šel po go. nadučiteljico, ki stanuje v šoli. Prišla je s koleginjo. Dečku so postlali v šoli in mu stregli ves čas dokler ni srečno prispela mati ob 5. uri po katero je učitelj poslal ob 2. uri. V najhujšem mrazu je odpeljala dečka. Pri otroku v šoli je bil tudi zdravnik, ki je ugotovil božjast. — Slabotni deček se je gotovo močno prehladil in je 6. tm. popoldne umrl. Več slučajev je že bilo, da so otroci hipoma umrli, tudi naše mu dobremu zdravniku je umrl popolnoma zdrav deček, a kriv ni bil nihče ker pa je prijel otroka v šoli, je seveda kriv učitelj po sodbi hudobnih jezikov, kateri so si izmislili, da je otroka zaprl v črno luknjo do 5. ure, da je prezebel, učitelj sam pa da se je med tem grel v gostilni. Mnogi razmotrivajo o tem, kakor o groznem zločinu, ljubo bi bilo dostim, da se odzame učitelju kruh ali ga vsaj spravi iz Št. Jurja. Očem dečkov je hodil od oblasti do oblasti in zahteval obdukcijo in tako leži deček še danes v mrtvašnici. — Pri nas je že zdavnaj izginil najlepši nauk »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe«, in se je ugnezdil rek. Ako moreš muči vsakega, ki ni tvojeja mišljenja. — Sovražniki učitelja, ki je pri nas hvala Bogu res vzorno, kričijo; zato ne smemo molčati mi, ki smo še naklonjeni šoli. — G. učitelj, vem kako težko je vaše duševno delo, ker ga zasledujem na otroku, ki vam ga z veseljem pošiljam v vzgojo. Prepričan sem se, da ste natančni, strogi, a zato jako dobri učitelj. Ne obupajte! Ne klonite tilmika bodite trdi kot jeklo, da se bodo odbijali vsi sovražni udarci. Vztrajajte na svojem mestu, da nam bode še vnaprej vzgojevali deco tako vestno in strogo kot dosedaj in hvaležni vam bodemo vsi pametni starši, ki želijo svojim otrokom dobro. Več učiteljstvu udanih starišev.

Sokolstvo.

Sokolski Tečajevi »Zagrebačke Sokolske Župe«. Tehnički odbor »Zagrebačke Sokolske Župe« odločil je, da u svrhu što boljega uspeha pokrajinskog sleta, koji će se održavati u Zagrebu na dane 15.—17. augusta 1924., održi tri prednjačka tečaja, koji će svaki trajati tri dana. U tim će se tečajevima proći gradnja sletskih skupnih vježbi (prostih muških, ženskih, naraštajskih itd.) i uputiti svakog pojedinca u natjecanja, te u sve ono, što je potrebno znati obzirom na samu organizaciju sleta. Ti će tečajevi biti dakle skroz praktične i informativne naravi. Stoga se na te tečajeve upozoravaju nesamo Župe, koje su obvezane da sudjeluju kod sleta, već i sva ostala sokolska društva Jugoslavije, koja su voljna i moguća, da potpomognu naš slet, da upotrebe ovu priliku i u taj tečaj pošalju svoje prednjake. Biti će to tim laglje, jer tečajevi traju samo kratko vrijeme, pa će trebati žrtvovati (uračunavši put) tek nekoliko djelatnih dana. Osim toga imati će posjetioci tečaja jeftinu i dobru opskrbu (objed i večera 25 Din), te besplatan stan. Tečajevi će se održavati u siječnju, veljači i ožujku 1924., i to: I. tečaj dana 27., 28. i 29. siječnja; II. tečaj dana 24., 25. i 26. veljače; III. tečaj dana 23., 24. i 25. ožujka. Ti dani padaju redovito na nedjelju, ponedjeljak i uto-rak (25. ožujka je blagdan Blagovijesti). U svim će se tečajevima proučiti ista gradnja. Prema tome se može poslati polaznike u kojigod tečaj. Poželjno je svakako, da se pošalju čim prije, ako i poslije posljednjeg tečaja preostaje dostatno vremena za uvježbavanje, naročito ondje, gdje prilike dopuštaju inten-

zivan rad. Prijave za svaki tečaj imaju se spraviti najkasnije 8 dana prije početka svakog tečaja na: Tehnički odbor »Zagrebačke Sokolske Župe«, Zagreb, Bogovičeva ul. 7. — Za Tehnički odbor »Zagrebačke Sokolske Župe«: Veljko Raić, tajnik; Drag. Šulce, vodja.

Prosveta.

Ročni zemljevid slovenskega ozemlja v merilu 1 : 600.000, izvršen v osmih barvah, priredil ravnatelj M. Pirc, risal učitelj St. Dimnik, tiskala litografija in založba Mariborska tiskarna d. d. Maribor, cena 10 Din. Pirc-Dimnikov zemljevid je odlično delo, ki dela čast prireditelju, risalcu in litografiji. Osmero barv je kombiniranih tako, da jih vidi opazovalec 11. Zemljevid je izredno plastičen in obsega vse slovensko ozemlje v okviru in izven okvira naše države. Nadaljna vrtilina tega zemljevida je ta, da vsebuje vse količkej važne kraje, reke, železnice, ceste, vrhove, prelaze, rudnike, kopaljšča, gradove itd., vse pa v taki izbiri, da zemljevid ni preobložen, temveč ostane jako pregleden. Smelo trdimo, da je to najlepši zemljevid, ki je dosedaj izdelan v domačem podjetju. Z velikim pridom ga bodo uporabljali učenci osnovnih, meščanskih in srednjih šol, ker bo ustrezal zahtevam vsake šole. Dobro bo služil Pirc-Dimnikov zemljevid tudi uradom in zasebnikom. Priporočamo ga najtopleje.

O Viharjevih »Novih Djulabijah« piše odlični glasbeni strokovnjak prof. Franjo Dugan. Naš zaslužni kompozitor izdaje pod tim naslovom zbirku svojih novijih pjesam, komponiranih za srednje grlo uz pratnju klavira. Dosada je izišao prvi svezak »Novih djulabija«, koji sadržaje tri pjesme: »Lastavice« (Antor Medved), »Noćna pjesma« (Josip Milaković), te »Jelen i košuta« (A. Senoa). Sve su te kompozicije pisane uzornim stilom, na kakvi smo kod Vihara navikli, te odaju kompozitora, koji poznaje i ljudsko grlo i klavirnu tehniku. Te kompozicije mogu se ubrojiti medju najinteresantnija djela zaslužnoga autora, te se odlikuju time, što obiluju zanimljivim modulacijama i harmonijskim kretanjama, a da pri tom ipak ne zapadaju u hipermodernu kakofoniju. Mi te kompozicije našim pjevačima i klavirašima toplo preporučamo to više, što ni pjevačeva ni klavirna partija ne stavljaju prevelikih tehničkih zahtjeva kot izvedbe.

Dnevna kronika.

Ponovno opozarjamo naše naročnike, da vpošljejo naročnino, ker drugače bi se jim moral list ustaviti.

Dr. Beneš na Bledu. Po končani konferenci Male antante se je podal dr. Beneš na Gorenjsko in obiskal biser naše Slovenije — Bled. Divil se je krasoti naših krajev in izrazil željo, da bi rad v poletju obiskal te romantične kraje, ako bi mu težki njegovi posli pustili nekaj počitka.

Kdo je kriv? Iz uradniških krogov je napisan v ljubljanskem Narodnem dnevniku članek, ki je imenovan bedno-goljufanega uradništva divje hud na demokrate. Ni nič novega, kdo naj bo odgovoren, če ne trije slovenski demokrati poslanci, ki so imeli več upliva, ko vsa radikalna stranka, in kdo naj bo od marca 1923 dalje odgovoren za bedo državnih nameščencev, ako ne slovenski demokrati! Tako se sme pri nas ljudi smesiti in tako se sme pisati na adresi drž. nameščencev, ali Narodni dnevnik, ki tako modruje zares misli, da ima posla z idioti in prodajalci značajev.

Papež prizna ločitev cerkve od države na Francoskem. Papež je sklenil priznati z zakonom o ločitvi cerkve od države uvedene verske družbe na Francoskem. Papež bo pozval s pismom francoske škofo, da se temu podvržejo.

Roparski napad. 30-letni zidar Filip Kinesej je napadel v Ljubljani posestnico Marijo Jelnicarjevo ter ji iztrgal iz roke ročno torbico. Stražnik je nasilneža prijel, torbico pa izročil lastnici. Aretiranec ima najbrž na vesti še več drugih zločinov.

Grozen požar v Splitu. Od nedelje na ponedeljek je nastal v Splitu strašen požar, ki je vpepelil Hrvatsko knjigarno, Leonovo tiskarno, Katoliški narodni prosvetni savez in Katoliško

štedionico. K sreči ogenj ni objel Dioklecijanovega mavzoleja, ki je svetovna zanimivost. Škoda se ceni na več deset milijonov dinariev.

Škratlatica se je močno začela širiti v občini Dobrna. Javlja se mnogo slučajev obolenj.

Poziv k zbiranju darov za od poplave prizadete reveže v Sloveniji in hrvatski. — »Kdor bližnjemu v nesreči pomaga — tistemu Bog daje«. — Poleg tolikih težkih vojnih posledic zadel je severni del našega naroda še hud udarec prirode. Vsled hudega deževja in naglega tavanja snega v slovenskih planinah narasla je reka Sava in njeni pritoki ter preplavila znaten del Slovenije in del Hrvatske. Voda je nastopala tako hitro in pridrela s tako silo, da so si ljudje rešili komaj svoje golo življenje, živila in živina jim je pa propadla s pohištvo in hišami vred. Istotako je uničena tudi vsa ozmina. Voda je bila tako velika, da so cele plodne doline in polja izgledala kot jezera, iz katerih so moleli vrhovi višjih stavb in dreves. Voda je sicer hitro odtekla, ali posledice so ostale: povsod vidite sledove upoštevanja in bedo. Oblasti, politične in vojne, so dale prvo pomoč. Tudi Društvo Rdečega Križa je pomagalo za prvo silo ponesrečencem — ali vse to je malo, kajti beda in stiska ponesrečencev je velika. Predsednik Narodne Skupščine sklical je v sporazumu s predstavniki vseh političnih grup za 16. december 1923 leta konferenco, katere so se udeležili predstavniki vseh humanih in kulturnih društev kakor tudi mnogi ugledni poedinci. Na tej konferenci se je razpravljalo, kako bi se moglo najhitreje in najizdatneje pomagati ponesrečencem in je bilo soglasno sklenjeno, naj se pozove cel naš narod k zbiranju darov za ponesrečence. Organizacija za zbiranje darov pa je bila poverjena Rdečemu Križu kot društvu, ki je pozvano širiti usmiljenost in ublaževati bedo in stisko svojih bližnjih. Da bi mogel Rdeči Križ to nalogo bolje izvesti, prideleni so mu gg. dr. Ivan Ribar, dr. Anton Sušnik in dr. Ante Stambuk. Društvo Rdečega Križa Srbov, Hrvatov in Slovencev obrača se s predstavniki vseh parlamentarnih grup in vseh naših humanih in kulturnih ustanov in društev na cel naš narod in ga poziva, da prisloži s svojimi darovi našim bratom Hrvatom in Slovencev, ki so trpeli od povodnj na pomoč. Beda in stiska je v upoštevenih krajih naše domovine tako velika, da je potrebna kar najhitrejša in kar najizdatnejša pomoč. Vsakdo naj v svojem srcu občuti njihovo nesrečo kot našo skupno nesrečo — dolžnost nas vseh je, da jim pomagamo. Ta pomoč mora biti obča, vsakdo mora prispevati po svojih močeh, a dobrodošel je vsak, tudi najmanjši dar. Ako bi se šrom naše domovine odzval vsakdo vsaj z najmanjšim darom, bi bila pomoč obilna. Ako bi se vsakdo vsaj za en dan odrekel uživanju alkohola, tobaka itd. in dotični denar poslal kot svoj prilog za ponesrečence — zbrala bi se znatna svota, pomagano bi bilo marsikakemu bedniku, ki mu je pomoč nujno potrebna. Darove pošljite v denarju preko krajevnih, okrožnih in oblastnih odborov Rdečega Križa — ali pa neposredno: Glavnemu Odboru Rdečega Križa, Beograd, Simina ul. 21. Pri pošiljanju darov treba navesti tudi imena darovalcev in višino njihovih darov, da bi jih mogli takoj objaviti. Vsi odbori Rdečega Križa in vsi oni, ki bodo pooblašteni zbirati darove, so dolžni čim preje poslati zbrani denar in spiske darovalcev na Glavni Odbor Rdečega Križa u Beogradu, Simina ul. 21. Nadejamo se, da se bo naš narod, ki se je vedno odlikoval s čustvi usmiljenosti in ljubezni do bližnjega, tudi to pot odzval in prisločil v pomoč bratom Hrvatom in Slovencev, katere je zadel tako hud udarec. Naj se tudi pri tej priliki pokaže, da smo eden narod, ki bratsko deli dobro in slabo, kajti naš narod sam pravi: »Pri delu se spozna junaka — v nesreči prijatelj!« Darove pošljite takoj, ker »dvakrat da, kdor hitro da«. Na seji — Glavnega Odbora Društva Rdečega Križa Srbov, Hrvatov in Slovencev 21. decembra 1923, u Beogradu, št. 6210. — Glavni Odbor Rdečega Križa Srbov, Hrvatov in Slovencev; predstavniki vseh parlamentarnih grup s Predsednikom Narodne Skupščine in predstav-

niki vseh humanih, patrijskih in staleških naših ustanov.

Še nekaj o hajduku Čarugi. Glede umora nadgozdarja Pirkmayerja priznava Jovo Čaruga, da je sam ustrelil nadgozdarja. Izgovarja se sicer, da ni imel morilnega namena, temveč je le hotel ugrabiti blagajno. Ker pa to ni tako hitro šlo, je izprožil. Izmed tovarišev, ki jih je imel tedaj s seboj, navaja le nekega Marka Drezgici, mesarja v Vinkovcih. Čaruga je bil jako skrupulozen v izbiranju svojih pristašev. Večina izmed njih ni vedela njegovega pravega imena. Hajduk je bil izredno predrzen, kar priča, da je po zadnjem ubojstvu v Gunji komodno sedel na peronu in gledal, kako so se razvrščale patrolje, da pohite za razbojniki. Nekoč je v hotelu sam čez sebe napram orožnikom zabavljaj. Pri zagovarjanju je izrazil Čaruga, da je radikal. Na vprašanje: »Kako pa, da si opljačkal lekarnarja v Andrijevcih?« je odgovoril: »On je bil Srb, toda bogat mož — Vrag naj ga nosi. Čeprav je bil naš. On je tudi predsednik radikalne organizacije in mi je dal člansko izkaznico.« — »No s teboj se radikalci ne bodo mogli ponašati.« — »Pa naj še njih Vrag vzame.« Preiskava se nadaljuje in bo prinesla jako zanimive podatke iz hajdukovanja največjega sodobnega hajduka.

Vlak je povozil na postaji Slov. gradec 40-letnega hlapca Skodnik Martina iz Golavabuke, ki je pritekel že na odhajajoči vlak ter se prijel pri predzadnjem vozu za vrata, katere je sprevodnik zapri. Pri tem mu je spodletelo in je padel pod vlak. Kolesa so sja čez sredino telesa ter ga popolnoma razmesarila.

Darovali so nam: Gg. I. Trann, Ptujška gora (v Din) 25,—, Fr. Košir, župnik na Ježici 100,—, Alojz Must, katehet, Bizelsko 75,—, Čevljarska gospodarska zadruga, Tržič 100,—, Fran Piki, Sv Pavel 50,—, Aleks Hudovernik, notar, Ljub. 50,—, Kar. Rupnik, Košica 25,—, Fr. Ogrizek 10,—, Minka Poženel, Jesenice 50,—, Županstvo Jesenice 20,—, Ad. Lorant, Ljub. 100,—, Martinović, hotel Union, Celje 200,—, Šoštar, Sv. Pavel 25, Fried. Hettenberger 30,—, Neimenovani pri Sevnici 25,—, dr. V. Gregorič, Novomesto 50,—, Jakob Teršan, Ljub. 5,—, M. Štular, Sv. Vid nad Ljub. 10,—, Neimenovani Ljub. 10,—, Pevski odsek »Slobode«, Maribor 250,—, gđc. Anica Kunaver, Žirovnica 25,—, gg. J. T. pri Ptuj 500,—, Josip Drahovzal 60,—, Šolsko vodstvo v Zalogu pri Komendi 4025,—, T. K., Skala 354 50. g. podpor. Edo Delak 25,—, ga. Marija Prevc, Kranj 100,—. Najlepša hvata vsem, ki so nam bednim slepim pripravili srečno in veselo Novo leto 1924 s tem, da so se nas v tem času spomnili s svojimi plemenitimi darovi in prosimo jih, da nas tudi nadalje ne pozabijo. Odbor Podp. društva slepih Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Zanimajte se! Ponovno prosimo, da naj vsakdo, kdor sega po naših koledarjih, ki so tako urejeni, da nadomestujejo, da še prekašajo vsako opeleznico, ker imajo celotni dnevnik, lepo urejen, poleg tega zvezek praznega papirja za daljše beleške, kakor tudi vozni red. En izvod stane samo Din 20,—. Dobi se v vseh knjigarnah ter trgovinah s papirjem, v trafikah, invalidov in vdov, kakor tudi v pisarni založništva »Podporno društvo slepih, Ljubljana, Wolfova ulica 12. Pomagajte, pomoč nujna. Čisti dobiček smo namenili zgradbi: »Doma odrastih slepih«.

Ženitev je loterija. »Koga bomo poročili?« se začenja neka knjiga katero je izdal dr. Lorentzen, ki nam daje o ženitnih zadevah jako zanimive nasvete. Kadar dve osebi sklepata zakonsko zvezo, morata biti v vsem enakih nazorov. Najbolje je poročiti deklet iz svojega naroda. Ni dobro poročiti osebe, ki naše notranje duševno življenje zasmejuje. Mnogo se govori pred sklepanjem zakona o možnosti boleznih ene ali druge osebe. Nihče se ne poroči rad z bolno osebo, vendar se čisto samo sumijo bolezni, katerih pa dotična oseba niti nima. Zlasti se ne more tako lahko dokazati jetika. Jaz poznam, piše dr. Lorentzen, nekega gospoda, ki se je zaljubil v neko deklet, katero pa je takoj zapustil, ko sta dve njeni sestri umrli za jetiko. Vendar pa to deklet ni bilo bolno in je sedaj že gospa ter mati zdravih otrok. Nato se je dotični moj znanec zaljubil v neko zdravo deklet, o kateri je po daljšem

času odkril, da je po bolezni dedno obremenjena. — Vendar jo je poročil. Sedaj sta poročena že 16 let in imata — kljub njeni dedni obremenjenosti — zdrave otroke. In glede živčnih bolezni? Kaj in kako se naj svetuje? Neki zdravnik, ki se je mnogo bavil s tem, da je zakonske kandidate preiskoval pred poroko glede živčnih bolezni, je povedal nastopni dogodek: Nekoč sem nekemu zakonskemu kandidatu dal potrdilo, da je zdrav; a ko je dotični možak stopal po stopnicah moje hiše, je dobil napad božjasti. Najnesrečnejši so zakoni, v katerih je žena histerična. Takšna soproga lahko požene moža v smrt. A kako naj zdravnik dožene, ali je dotična oseba histerična, ker se histerija dá redkokdaj ugotoviti? Poleg tega pa niso redki primeri, ko je baš srečen zakon ozdravil ženo od histerije. Ali naj se poročimo iz ljubezni? — Da in ne. Najslabše je za tistega, ki pozna le telesno ljubezen. — Taka oseba je po medenih mesecih vsa poparjena in ne more razumeti, kako in zakaj se je pravzaprav poročila. V mnogih primerih postane zakon srečen, ako oba člana skleneta zakon z razumom. Nesrečen je zakon, ako je ena izmed obeh oseb stopila v zakon z lažjo in pretvarjanjem. Tak zakon se prej ali slej razdere. Največ takih zakonov se izvrši ravno med izobraženejšimi ljudmi. Ne ženi se v teh težkih časih, svetuje pisec, z nobenim dekletom, ki si je napolnilo glavo z raznimi romani, kinematografskimi filmi in gledališkimi igrami. Taka ženska bo zahtevala od tebe čudežev in ako ji ne boš mogel ustreči, bo razočarana. Oženi tako deklet, ki obeata postati dobra gospodinja, ki ima razumevanje pomagati z nasvetom, toda ne poroči dekleta, ki se šopiri s svojo učenostjo. Taka bo zanemarjala kuhinjo in otroke ter sploh nima pravega zmisla za zakonsko življenje. In ti, mlado deklet, tako zaključuje pisec omenjene knjige, poroči se z mladim zdravim fantom, ki ima dobre lastnosti, a nikdar s starim možkim, čeprav je ta premožen. Kljub njegovemu bogastvu ne boš srečna z nim, kjer je zakon s starim možkim nevaren.

Narodno gospodarstvo.

Vinarski in sadjarski odsek kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru. Vabilo na redni občni zbor vinarskega in sadjarskega odseka kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru, ki se vrši dne 3. februarja 1924 ob 11. uri popoldne v Narodnem domu v Mariboru z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo o delovanju odseka po zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo o premoženju odseka. 3. Predlog odbora glede razpusta društva v prid Pokr. zveze jugosl. vinogradnikov za Slovenijo v Mariboru, oz. Sadj. in vrtnarskega društva za Slovenijo v Ljubljani. 4. Predlog odbora glede porabe odsekovskega premoženja za slučaj, da sklene občni zbor razpust društva. Po § 7 pravil so člani občnega zbora: po en delegat vsake vinarske, sadjarske ali kletarske zadruge, oziroma vinarskega, sadjarskega ali kletarskega društva ter zastopniki podružnic kmet. družbe za Slovenijo iz Slovensko-štajerske pokrajine. Zadruge, društva in podružnice do 200 članov pošljejo po enega zastopnika, za vsakih nadaljnjih 100 članov pa še po enega. Zastopniki morajo biti lastniki vinogradov ali sadonosnikov ali pa vinarski in sadjarski strokovnjaki. V svrhu fuzije vseh vino-

gradnikov in vseh delovnih sil na polju vinarstva v eno močno organizacijo, je razpust odseka nujno potreben in se vsi p. n. gg. vinogradniki in sadjarji vljudno vabijo, da se tega občnega zbora v čim večjem številu udeležijo. Za sklepčnost glede razpusta je potrebna udeležba zastopnikov saj ene četrtine kmetijskih podružnic (društev in zadrug) iz Slovensko-štajerske. Za slučaj, da sklicani občni zbor ne bi bil sklepčen, se skliče za uro pozneje drugi občni zbor, ki sklepa pravo veljavno, četudi ne pride zadostno število udeležencev. Maribor, dne 30. dec. 1923. Tajnik: Zabavnik l. r. Preds. Puklavec l. r.

Napovedi za odmero dopolnilne prenosne takse. Z zakonom o taksah in pristojbinah z dne 25. oktobra 1923 se je z veljavnostjo izza dne 1. januarja 1924 na novo uvedla dopolnilna prenosna taksa, ki se bo izza tega dne plačevala v Sloveniji namesto dosedanjega pristojbinskega namestka. Prva taksna perioda bo trajala izjemoma od dne 1. januarja 1924 do dne 31. decembra 1925. Za odmero takse za to periodo je po osnovnem navodilu, objavljenem v Uradnem listu št. 1 z dne 7. januarja 1924 pod št. 5. vložiti napovedi najkasneje do dne 15. januarja 1924. Ker pa večini družb in društev spričo kratkega roka ni mogoče pravočasno zbrati potrebnih podatkov, jih je še nekaj prosilo za podaljšanje roka, druge pa še nameravajo vložiti enake prošnje. Trgovska in obrtniška zbornica za Slovenijo je zaprosila gospoda finančnega delegata dr. K. Šavnika za blagohotno reševanje predmetnih prošenj. Gospod delegat je v uvaževanju res kratkega roka, ki je določen za vložitev napovedi, ljubeznjivo obljubil svojo pomoč.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v I. četrtletju 1924. (Opozoritev Trgovske in obrtniške zbornice za Slovenijo v Ljubljani). I. vložitev napovedi. a) Za dohodnino. Rok za vložitev napovedi poteče koncem februarja t. l. Do tega roka mora vsakdo, kdor že plačuje dohodnino, vložiti napoved iz lasnega nagiba, da se ogne zamudnim posledicam § 205. zakona o osebnih davkih. Posebne pozive za vložitev napovedi dobe le oni, katerim namerava davčno oblastvo za I. 1924 prvič predpisati dohodnino. b) Za rentnino. Hkratu z napovedjo za dohodnino je vložiti tudi napoved za rentnino. Za vložitev napovedi za rentnino ne dobi nihče posebne poziva. Napovedi za rentnino ni treba vlagati davkoplačevalcem, ki že plačujejo rentnino in svojega bivališča tekom leta 1923 niso izpremenili, ako se njihovi rentnini zavezani dohodki niso pomnožili. Tiskovine za te napovedi se dobe pri davčnih oblastvih in davčnih uradih. Napovedi so po tarifni postavki 231. zakona o taksah in pristojbinah zavezana taksi po 5 Din, ki se prilepi na napoved. Komur je nemogoče vložiti napoved v določenem roku, naj s primerno utemeljitvijo pravočasno prosi za podaljšanje roka. II. Naznanila o izplačanih službenih prejemkih. Vsakdo kdor izplačuje službene prejemke, stalne ali premenljive v višini, ki temeljuje za dohodnino davčno dolžnost, je zavezan do konca februarja 1923, naznaniti te prejemke na posebni tiskovini. Za to naznanilo ni plačati nobene takse. III. Razgrnitev predpisnih izkazov in prizivni roki. Davčna oblastva imajo nalogo, da urede razgrnitev predpisnih izkazov na ta način, da se bo vršilo ob naprej določenih rokih in sicer prvih 15 dni vsakega koledarskega četrtletja za vse davke, odmerjene v

V veliki izbiri! **Najboljše! Najcenejše!** V veliki izbiri!

Cetko in angleško sukno za moške obleke, površnike, veloure za damske plašče, volneno modno blago, barhente, šifone, cefirje, zimsko in letno perilo, pletene jopice, dežne plašče, nogavice, rokavice, ovratnike, kravate in drugo modno blago kupite po zelo znižani, konkurenčni ceni v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik
Kralja Petra cesta 5 Celje Kralja Petra cesta 5

Blago prvovrstno!

Cene nizke!

Postrežba solidna!

Telefon štev. 75 in 76

Podružnica

Poštni ček. rač. 10.598

Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica in rezerve približno **Centrala v Ljubljani** Delniška glavnica in rezerve približno
Din 45.000.000.— Din 45.000.000.—

Ustanovljena leta 1900

Podružnice

Brežice, Črnomelj, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun **proti ugodnemu obrestovanju.** Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrsne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Otvorja akreditive in izdaja kreditna pisma za tu- in inozemstvo.

preteklem koledarskem letu. O davkih, ki so jih davčna oblastva odmerila v IV. četrtletju 1923, so v zmislu gornjega naloga razgrnjeni predpisni izkazi prvih 15 dni meseca januarja 1924, kolikor niso bili davčni zavezanci na razgrnitev izven tega roka posebej opozorjeni. Prizivni rok se pričinja s 16 dnem po razgrnitvi in traja 15 dni. IV. Jamstvo za dohodnino. Industrijski obrati, ki so na podlagi jamstva za dohodnino, uveljavljenega s členom 155., št. 4. finančnega zakona za l. 1922/23 pobrali dohodnino ob izpremenljivih službenih prejemkih svojih nameščencev, so dolžni v IV. četrtletju 1923 pobrane zneske odpremiti davčnemu uradu do 14. januarja 1924 s posebnim izkazom v dveh izvodih. V. Davek na poslovni promet. a) Davkoplačevalci, ki so zavezani plačevati davek po knjigi opravljenega prometa (razen podjetij, zavezanih javni računodaji, vsi obrati in podjetja, katerih je v minulem letu presegel 360.000 Din), so dolžni plačati davek na poslovni promet za IV. četrtletje 1922, do 30. januarja 1924 in hkratu predložiti prijavo ali z uporabo stare tiskovine, kjer so še na razpolago, ali po vzorcu, objavljenem v razglasu delegacije ministrstva financ z dne 22. maja 1922. A. I. 6/3 (Uradni list z dne 3. junija 1922, št. 59). Zamudniki se še posebej opozore na svojo dolžnost ali s posebnim pozivom ali z javnim razglasom ter z zapretim uradne ocene ter glob zaradi nerednosti. Kdor vloži nepravilno prijavo, izgubi pravico pritožbe. b) Davkoplačevalci, katerih promet ni v minulem letu presegal zakonito določene meje 360.000 Din, niti ni bil manjši od 15.000 Din so zavezani na splošni poziv in v določenem roku vložiti prijavo o prometu, opravljenem v minulem letu. Roka za vložitev finančno oblastvo še ni objavilo, bo pa predvidno objavljen v I. četrtletju 1924. Ako se za te prijave uporabi stara tiskovina, jo je dopolniti za promet, opravljen z državo, od katerega se plačuje davek že ob izplačilu pri državni blagajnici, z besedilom vzorca, objavljenega v gornjem razglasu finančne delegacije. Kdor ne predloži pravočasno prijave, izgubi pravico pritožbe in mu davčni odbor oceni letni promet po lastni vednosti in podatkih. VI. Dospelost direktnih davkov. Dne 1. februarja 1924. dospejo v plačilo direktni davki za I. četrtletje 1924. Davčni uradi so upravičeni jih po 14. februarju 1924. prisilno izterjati in zaračunati poleg 6 % zamudnih obresti še za opomin 4 % terjane zaostanka.

Odgovorni urednik: Lic. Edvard Štanič.
Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Ugoden nakup!

Zelo lepa **VILA**

v Ptuj v mestnem oddelku vil s petimi velikimi sobami, kuhinja, klet, s pritliklinami ter velik vrt za zelenjavo, se takoj prodaja za Din 225.000. Pojasnila daje Josip Sucher, Zavodna 61, Celje. 2-2

V noči od četrka na petek se je izgubila iz avtomobila ena rumena

torbica

in sicer pred gostilno »Branibor«. Prosi se dotični, ki jo je našel, da vrne isto proti nagradi v upravi lista. 1

Železna peč

dobro ohranjena, se prod. Can-
karjeva cesta 9, pritličje, desno.

Psica

pristine volčje pasme, 3/4 leta
stara, se po ceni odda. Kje pove uprava.

Večja zavarovalna družba
išče

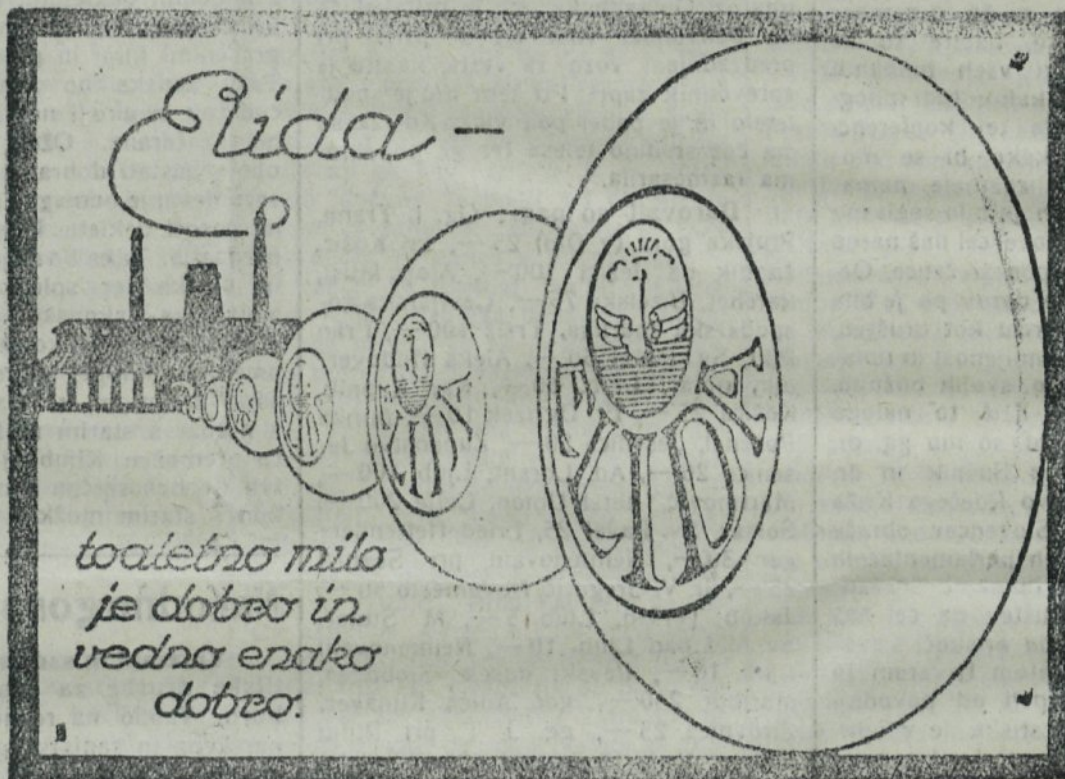
generalnega zastopnika

za Štajersko. Reflektira se na večje
tvrdke oz. gospode, ki so v zavarovalni
stroki verzirani. Ponudbe pod
»Eksistenca« na Alloma Company,
3 Ljubljana. 1

Razširjajte „Novo Dobo“!

Kontoristinjo

zmožno slovenščine, srbohrvaščine,
nemščine in stenografije, eventualno
začetnico, ki je dovršila najmanj dvo-
razredno trgovsko šolo, sprejme
tako elektronično podjetje. Po-
nudbe z navedbo dosedanjega službo-
vanja in dovršenih šol, starosti, zahte-
vane plače na »poštni predal št. 3«
v Celju. 2-2

Jadranska banka Beograd

Del. glavnica: Din 60.000.000.—

Rezerva: Din 30.000.000.—

Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Hercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Tržič, Zagreb. ....

Amerikanski oddelek.

Naslov na brzojave: Jadranska.

Afilirani zavodi:

JADRANSKA BANKA: Trst, Opatija, Wien, Zadar.
FRANK SAKSER STATE BANK, Cortlandt Street 82, New-York City.
BANCO YUGOSLAVO DE CHILE, Valparaiso, Antofogasta, Punta Arenas, Puerto Natalos, Porvenir.